

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R.P. Clavdii Aqua-Vivae Societatis Iesv Præpositi
Generalis V. Meditationes In Psalm. 44. et 118**

Acquaviva, Claudio

Coloniæ Ubiorum, 1616

9 In quo corrigit adolescentior viam suam? in custodiendo sermones tuos.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50645](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-50645)

- 13 In labijs meis pronuntiaui omnia iudicia oris tui.
- 14 In via testimoniorum tuorum delectatus sum, sicut in omnibus diuitijs.
- 15 In mandatis tuis exercebor: & considerabo vias tuas.
- 16 In iustificationibus tuis meditabor: non obiuiscar sermones tuos.
- 17 In quo corrigit adolescentior viam suam? in custodiendo sermones tuos.

Hinc apparet vbique omnino necessariam esse custodiam sermonum Dei. Nam cum pluribus modis iste adolescentior accipi possit, omnibus tamen vias suas custodia verbi Dei corrigit, atque confirmat.

Adole-
scens ac-
cipitur
primo de
etate.

Luc. 15.

Primum enim si accipiatur adolescentior in iuuenili etate, qua vitæ pars lubrica est, & periculis exposita, quomodo poterit iste vias suas corrigere nisi meditatione & obseruatione mandatorum Dei: Venit in mentem adolescentior ille filius, qui a Patre discedens prodegit patrimonium in regione longinqua egestate, & fame squallidus adhæsit vni ciuium Babylonis humi.

ibique
piens,
nus de
statis. Q
corrige
ne præc
ret. Sur
& stola
nobilita
vituli sa
dulcissim
puum et
tris, qua
à Patre
mè tran
Secur
non tan
cet etiam
puerilis
lus seuer
effici ser
quam n
illecebris
regere n
uitus, v
igitur in
non ren
Qui tali
sapissim
rupta m
captiuus
bus inqu

ibique de filiquis porcorum saturari cupiens, nec valens, sibi ipsi (vt S. Augustinus de se loquitur) factus erat regio egestatis. *Conf. l. 2. in fine.* Quomodo poterat hic adolescentior *Luc. 15.* corrigere viam suam, nisi illa meditatione præciperet, & re ipsa opere adimpleret. Surgam, & ibo ad Patrem meum? Ibi & stola reddita est: ibi & annulus datus nobilitatis insigne: ibi suauissimæ epulæ vituli saginati: ibi chorus, & symphonia dulcissimè mulcebant: &, quod præcipuum est, amplexus indulgentissimi Patris, quasi amoris iaculo cor antea auersum à Patre alienum, & malè durum suauissimè transuerberabāt.

Secundò, accipi potest adolescentior *Secundò, de sensu.* non tam ætate, quam sensu; in quo scilicet etiam in virili corpore, & cano capite puerilis animus dominetur. Quod Apostolus seuerè prohibet ijs verbis. Nolite pueri effici sensibus. Quod vitæ genus sanè perquam miserum est: quia fatua mens, & *1. Cor. 14.* illecebris dedita, & tenebris obscurata bene regere non potest: turpiterque ibi fit seruitus, vt debuerat esse dominatus. Quid igitur in huiusmodi vita non anceps? quid non tenebrosum, quid non præceps est? Qui talis est adolescens, bonum malum *Isa. 5.* sapissimè, & malū bonū ponit: perque prærupta miser, & deuia graditur, illecebris captiuus, timoribus anxius, sollicitudinibus inquietus, denique in figura hominis

M mini.

minimè homo: in imagine, quam accepit à Deo, quiduis aliud repræsentans. Que igitur ei spes dirigendi, & corrigendi vias suas superest, nisi in cognitione, & obseruatione mandatorum Dei? nisi ad te per-

Psal. 118. petuò clamet? Ne abscondas à me man-
Eccl. 23. data tua: & ne derelinquas me Domine,
 ne adincrescant ignorantia meæ, nec multiplicentur delicta mea, & peccata mea abundant.

Tertiò, de robore, ac rigore. Tertiò, potest in bonum accipi, Adolescentior, vt vigorem animi, & hominem expeditum, paratumque ad omnia eo nomine intelligamus: quemadmodum in

Psal. 126. alio psalmo eadē vox **773** filij excussorū
 uerfa est: & alius, filij pubertatis; alius, iuuentutis, transtulit. Dicuntur autem excussi, quasi agiles, non grauari, viribus integri, laboribus exerciti. Quod si hoc modo accipiamus, etiam sic adolescentior iste nō nisi per mandata Dei corrigit viam suam. Quo docemur, quantumlibet paratos, expeditosque homines, benè currentes, dexterritate impigros, pugiles aptissimos, perpetua tamen indigere custodia, & directione: tum quia in multis offendimus omnes, tum quia perfectiora sectantes in id inirebere debent, vt, quæ nondum acceperunt habeant; & perfectius possint possidere, quæ ceperint.

Iac. 3.

Id vt plenius intelligamus, atque omnia, quæ dicta sunt, tanquam summam colligentes

ligentes perstringamus, cogitandum nobis est, Passiones animi, quæ nisi per spiritum dirigantur, & subleuentur, ægritudines quedam sunt, animam diuersas in partes distrahere, eiusque non tam motiones, quam dissonantias efficere. Quò fit, vt primæ illæ passiones notissimæ, quæ ceterarum omnium veluti scaturigines, & fontes sunt, Timor, scilicet, Cupiditas, Dolor, atque Gaudium, nisi superiore fræno coercantur, miseram animam pestilentiosis desiderijs conscindant, vt S. Augustinus loquitur. Fundantur autem istæ omnes in amore: qui, si rectus non sit, nec ipsæ rectæ esse possunt. Sed sermones Dei & illum, & has perspicuè rectificant. Docent quippe de Timore. Timor Domini odit malum, & Timor Dei expellit peccatum. Et, In timore Domini gloria, & gloriatio, & lætitia, & corona exultationis. Docent ergo & vnde, & quid timendum. Item de cupiditate, & desiderio. Concupiuit anima mea desiderare Iustificationes tuas. & concupiscentias non eas: & à voluntate auertere. Et, Mundus transit, & concupiscentia eius. At verò recta concupiscentia dicit. Concupiscit, & deficit anima mea in atriâ Domini: & iterum, Anima mea desiderauit te in nocte. & Initium Sapientiæ est verissima illius concupiscentia. Iam de Dolor. Et Dolor meus in conspectu meo semper. Quoniam iniquitatem meam annuntiabo,

Affectus animi quomodo lege dei dirigantur.
Prou. 8.
Eccl. 1.
Psal. 118.
Eccl. 18.
1. 10. 2.
Psal. 83.
Isai. 26.
Sap. 6.
Psal. 37.

- Psal. 118.** nuntiabo, & cogitabo pro peccato meo. Defectio tenuit me pro peccatoribus delinquentibus legem tuam. De gaudio verò quid? Gaudete in Domino semper, iterum dico gaudete. Et gaudebunt de bonis Domini super frumento, vino, & oleo (non utique visibilibus istis) sed quod in aeterna simplicitate pascit, inebriat, lucet, & virgit. Et illud. Memor fui Dei, & delectatus sum. Sic utique per sermones Dei, & amor rectus fit, & affectiones. Nam ciues omnes recti erunt affectus. quoque sanctæ Ciuitatis Dei, in huius vitæ peregrinationis secundum Deum uiuentes (inquit S. Augustinus) metuunt, cupiuntque, dolent, gaudentque. Et quia **De Ciuit. l. 14, c. 9.** rectus est amor eorum, istas omnes affectiones rectas habent. Metuunt, sed pernam aeternam. Cupiunt, sed vitam aeternam. Dolent in se, quia ipsi in semetipsis adhuc ingemiscunt, adoptionem expectantes redemptionem corporis sui. Gaudent in spe, quia fiet sermo, qui scriptus est. **1. Cor. 15.** Abiecta est mors in victoria. Itē metuunt peccare: cupiunt perseuerare. Dolent in peccatis: gaudent in operibus bonis. Non solum autem propter semetipsos his mouentur affectibus, verum etiam propter eos, quos liberari cupiunt, & ne pereant metuunt, dolent si pereunt, & gaudent si liberantur. Igitur, quoniam sine his affectionibus vita non ducitur, cum in amore naturali fundentur; certumque est vitam rectam

qua perueniendum sit ad beatum, eas re-
ctas habere, peruersam peruersas, amore
diuino, & supernaturali corrigendæ sunt.

Qui per quatuor illas virtutes, quas Car-
dinales vocamus (quarum vtinam ita sit
in mentibus vis, vt nomina in ore sunt
omnium) tum præcipuas illas affectiones,
tum quæ inde deriuantur sanat, ornat, &
sanctificat. Vnde est, vt Temperantiam,
quæ circa delectabilia versatur, & coercen-
das cupiditates, quibus inhiamus in ea,
quæ nos auertunt à legibus Dei, definiamus esse amorem se se Deo integrum, in-
corruptumque seruantem. Fortitudinem
autem, quæ ardua & sustinet, & efficit,
esse amorem omnia propter Deum facile
perferentem. Iustitiam verò, quæ cuique
tribuit quod suum est, amorem Deo tan-
tum seruiendi. Prudentiam denique amo-
rem ea, quibus adiuuetur in Deum ab ijs,
quibus impediri potest, benè discernen-
tem, ac sagaciter seligentem. Quas virtu-
tes sic breuiter Scriptura enumerat. Sobrie-
tatem enim, & prudentiam docet, & ius-
titiam, & virtutem, quibus vtilius nihil
est in vita hominibus. Vides quam rectè
dictum sit corrigere adolescentem vias suas
custodia sermonum Dei. Huiusmodi enim
virtutibus se ipsum continet: suos effectus,
ne auertantur à lege Dei, nec quasi præci-
pitem eum agant, aut in diuersa distra-
hant, quasi habenis quibusdam vigilan-

Omnes
virtutes
quodam-
modo
amores.

Sap. 8.

M 3. tilsimus

*Serm. 85
in Cant.*

tissimus auriga moderatur, ac regit. Quod egregiè asserit S. Bernardus de anima, quæ super dilectum innixa delicijs affluens ascendit: alioqui, inquit, frustra nititur, si non innititur. Sanè etiam contra se innitens inualescet, & facta seipsa validior cogget pro ratione vniuersa, iram, metum, cupiditatem, & gaudium veluti quendam animæ currum bonus auriga reget, & in captiuitatem rediget omnem carnalem affectum, & carnis sensum ad nutum rationis in obsequium virtutis. ¶ Cum enim

Rom. 7.

(inquit Apostolus) essetis in carne, passionès operabantur in membris vestris, ut fructificarent morti: nunc autem liberati à peccato, serui autem facti Deo, habetis fructum vestrum in sanctificatione, finem verò vitam æternam. Quam præclarus auriga, qui & tales domuit equos, id est, indociles affectus; & dirigit, atque captiuat in obsequium virtutis! De qua anima non immeritò dicere possis, quod & de Elia olim Eliseus, & de ipso Eliseo Ioas Rex affirmavit, Pater mi, currus Israel, & auriga eius. Verè beata anima, quæ simul currus

4. Reg. 2.

cap. 13.

Dei est, ipsum vehendo (quod Ezechiel præstantissima olim visionè vidit, & sanctus Macarius concinna admodum expositione declarat) simul auriga ipsius currus equos huiuscemodi frænando, ac dirigendo. Quamuis, si verum pronuntiare velimus, id potius tibi dicendum, Qui

Ezech. 10.

ascendit
tue sa
O Sapi
finem
nendis
in bea
ge actu
necessi
stros,
possit
gloria
carita

10 In
rep

Q
es
tur te
runt e
mand
tellig
mand
dum e
davit
nat de
borat
Sed v
expa
enim
mand
impu

ascendit

ascendis super equos tuos, & quadrigæ tuæ saluatio. Ipse enim & regis, & saluas.
 O Sapiencia, quæ attingis à fine vsque ad finem fortiter (in instituendis, & continendis rebus) & disponis omnia suauiter in beandis, & ordinandis affectibus, dirige actus nostros, prout nostra temporalis necessitas poscit, & dispone affectus nostros, prout tua veritas æterna requirit: vt possit vnusquisque nostrum securè in te gloriari, & dicere, Quia ordinauit in me caritatem.

*Habac. 3.
Sap. 1.*

*Bern. ser.
50. in
Cant.*

Cant. 2.

10 In toto corde meo exquisiui te: ne repellas me à mandatis tuis.

Quid sit in toto corde exquirere, dictū est supra in illud, Beati, qui scrutantur testimonia eius: in toto corde exquirunt eum. Sed quod dicit, Ne repellas me à mandatis tuis, durum sonat, nisi rectè intelligatur. Quomodo enim repellat à mandatis, qui legem ideo talit, vt secundum eam viueremus? & mandata sua mandauit custodiri nimis? Nec modo illuminat docendo, sed allicit promittendo, roborat confortando, applicat trahendo? Sed videlicet miseria conditionis nostræ exprimitur, infirmitas declaratur. Dum enim ab alio impellimur, repellimur à mandatis. Non est autem vnus impulsor: impulsor mundus, impulsor Diabolus, *repellens.*

*Multa
nos à mā-
datis Dei
repellens.*

M. 4. impul-